

כל הזכויות שמורות ©

מנוחה: עז:

01 אחת או שני

OLAMI MENTORSHIP

שבת
אכל רוסטבא

אחים
לשיח
כרטיסי שיח
בעקבות
הערכים היהודיים
המשותפים לכולנו

1

אמת או שקר 01

יוסי אף פעם לא מחזיר הלוואות. עכשיו הוא ביקש ממני הלוואה קטנה. מותר לי לומר לו שאין לי עלי מזומן?

נועה חזרה עכשיו מהשוק עם צעיף חדש. היא שואלת אותי מה דעתי עליו, האמת היא שאני חושבת שזה מזעזע. מותר לי לשקר ולומר שזה יפה?

האם מותר להעתיק עבודה לצורך קבלת תואר?

...d'nouin

מכירים מקור מהתורה
לכך שאסור לשקר?

לומדים מתוך ההקשר

לא תטה משפט אבינך בריבו:
מדבר שקר תרחק ונקי וצדיק אל
תהרג כי לא אצדיק רשע: ושתד לא
תקח כי השתד יעור פקחים ויסלף
דברי צדיקים (שמות כג, ו-ח)

...p'u'nien

מתוך התבוננות בהקשר בו כתובה
ההוראה 'מדבר שקר תרחק', למי
לדעתכם היא מכוונת?

הוראה לכולם או רק לדיינים?

מדבר שקר תרחק הרי זה אזהרה למדבר לשון הרע.
דבר אחר, הרי זה אזהרה לדין שלא יושיב אצלו דין בור.
דבר אחר, שלא יעמיד אצלו סנגורין שנאמר עד האלהים
 יבא דבר שניהם.
ר' נתן אומר, מדבר שקר תרחק, אזהרה לפרש מן המינות
 (מכילתא, כג, ז).

מכילתא דרבי ישמעאל, המכונה גם מכילתא
 סתם, הוא מדרש הלכה מתקופת התנאים.
 המדרש נכתב על חומש שמות, מפרשת בא עד
 פרשת ויקהל ומקשר בין פסוקי התורה לבין
 ההוראות ההלכתיות.

...ד'נוי

מדוע האיסור על שקר מופיע
בפרשה הפונה לדיינים? מה הדבר
מלמד אותנו?

אין מקבליים פני שכינה...

וְאִישׁ בְּרָעָהוּ יִהְיֶה לֹא וְאֶמֶת לֹא יִדְבְּרוּ לְמַדּוּ
לְשׁוֹנָם דְּבַר שְׁקֵר הָעוֹה נִלְאָה (ירמיהו, ט, ד).
לֹא יֵשֶׁב בְּקֶרֶב בֵּיתִי עֹשֶׂה רָמְיָה דְּבַר שְׁקָרִים
לֹא יִכּוֹן לִנְגַד עֵינַי (תהלים, קא, ז).

**א"ר ירמיה בר אבא ארבע כיתות
אין מקבלות פני שכינה:**

(1) כת ליציים

(2) וכת חניפים

(3) וכת שקרים

(4) וכת מספרי לשון הרע ...

כת שקרים דכתיב: דובר שקרים לא יכון לנגד עיני...

(סוטה, מב, ב)

...d'ni

מדוע ארבע הקבוצות הללו לא
מקבלות פני שכינה? כיצד
פעולות שליליות אלה פוגעות
בתפקיד שלנו בעולם הזה?

והלכת בדרכיו

שורש המצוה ידוע כי השקר נתעב ונאלח בעיני הכל, אין דבר מאוס ממנו, והמארה והקללה בבית כל אוהביו, מפני שהשם יתברך אל אמת וכל אשר איתו אמת. ואין הברכה מצויה וחלה אלא במתדמים אליו במעשיהם,

להיותם אמיתיים כמו שהוא אל אמת, ולהיותם מרחמים כמו שידוע שהוא רחום, ולהיותם גומלי חסדים כמו שהוא רב החסד.

אבל כל מי שמעשיו בהפך מידותיו הטובות, והם בעלי השקר שהם בהפך מידותיו ממש, כמו כן תנוח עליהם לעולם מה שהוא הפך מידותיו, והפך מידת הברכה שהיא בו היא המארה והקללה, והפך השמחה והשלום והתענוג שהם איתו הוא הדאגה והקטטה והצער, כל אלה "חלק אדם רשע מאלהים" (איוב כ, כט).

ועל כן הזהירנו התורה להרחיק מן השקר הרבה, כמו שכתוב "מדבר שקר תרחק".

והנה הזכירה בו לשון ריחוק לרוב מיאוסו, מה שלא הזכירה כן בכל שאר האזהרות. ומצד הריחוק הזהירנו שלא נטה אצנינו כלל לשום דבר שנחשב שהוא שקר, ואף על פי שאין אנו יודעין בבירור שיא אותו הדבר שקר, וכעין מה שאמרו זכרונם לברכה (חולין מד, ב) הרחק מן הכיעור ומן הדומה לו. (ספר החינוך מצווה עד)

...p'u'no

מה עלינו לעשות כדי לוודא
שהחלטות שלנו לא נובעות
מחשיבה מוטה מראש?

אנו משקרים בקול הרם ביותר כשאנחנו משקרים לעצמנו.

אריק הופר
{מתוך הספר "הלך הרוח הנלהב,
ופתגמים נוספים"}

...p'u'nid

מדוע זה כך?
כיצד נוכל לחיות על פי האמת?

OLAMI MENTORSHIP